

ฉบับที่ ๔๓/๒๕๖๒
วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒**สนข. จัดประชุมสัมมนา ครั้งที่ ๒ เพื่อเผยแพร่รายงานการศึกษาโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งทางอากาศในประเทศ**

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) จัดการประชุมสัมมนา ครั้งที่ ๒ เพื่อเผยแพร่รายงานการศึกษาโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งทางอากาศในประเทศ เมื่อวันอังคารที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ณ ห้องจามจุรี บอลรูม A ชั้น M โรงแรมปทุมวัน ปริ๊นเซส กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (นายสรวิศ ทรงศิริไธ) เป็นประธานเปิดงานสัมมนาฯ ดังกล่าว ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิชาการ และสื่อมวลชน เข้าร่วมการประชุมสัมมนาฯ ดังกล่าว

จากสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เกิดการเดินทางและการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และเนื่องจากการขนส่งทางอากาศมีความสะดวก รวดเร็ว ทำให้มีปริมาณการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางอากาศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกิจกรรมและการใช้พลังงานจำนวนมากที่ท่าอากาศยาน รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งที่ผ่านมาการใช้พลังงานภาคการขนส่งทางอากาศ คิดจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเติมเครื่องอากาศยานแต่เพียงอย่างเดียว (Jet Fuel) โดยมีการใช้พลังงานกว่า ๔,๒๐๐ ktoe/ปี ยังไม่นับรวมการใช้พลังงานจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการการเดินทางทางอากาศและกิจกรรมของท่าอากาศยาน สนข. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้พลังงานในมิติดังกล่าวและเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน เพื่อดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งทางอากาศในประเทศ โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑๒ เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลศักยภาพการประหยัดพลังงานรวมทั้งแนวทางการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม และจัดทำค่าเป้าหมายการลดการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งทางอากาศในประเทศ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการอนุรักษ์พลังงานในการขนส่งทางอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนอนุรักษ์พลังงาน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙)

จากผลการศึกษาพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ท่าอากาศยานทั่วประเทศ ใช้พลังงานรวม ๑๗๕,๖๓๐ toe และปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๑,๑๕๘,๐๒๕ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยมาจากน้ำมันเชื้อเพลิงประมาณร้อยละ ๗๐ และไฟฟ้าร้อยละ ๓๐ เมื่อวิเคราะห์ตามพื้นที่กิจกรรม พบว่าพื้นที่นอกเขตการบิน (Landside) ใช้พลังงานมากที่สุดร้อยละ ๖๒-๖๕ รองลงมา พื้นที่อาคารผู้โดยสาร ใช้พลังงานร้อยละ ๓๐ และในพื้นที่การบิน (Airside) ใช้พลังงานร้อยละ ๕-๑๐ ตามลำดับ สำหรับพื้นที่นอกเขตการบิน (Landside) การใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่วนมากมาจากรถยนต์ส่วนบุคคล และการเดินทางเข้า-ออกท่าอากาศยานด้วยรถโดยสารสาธารณะ ได้แก่ รถแท็กซี่ รถตู้ รถเช่า พื้นที่อาคารผู้โดยสาร การใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่วนมากมาจากการใช้เครื่องปรับอากาศ ร้านค้าเชิงพาณิชย์ และไฟฟ้าส่องสว่าง และพื้นที่การบิน (Airside) การใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่วนมากมาจากรถขับ-ส่งผู้โดยสาร และอุปกรณ์ให้บริการภาคพื้นต่างๆ ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการใดๆ คาดว่าอีก ๒๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ท่าอากาศยานทั่วประเทศจะใช้พลังงานรวมถึง ๓๙๖,๕๑๘ toe และปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒,๕๕๗,๕๒๓ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จึงได้นำมาตรการที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ หรือ Best Practice มาประยุกต์ใช้ ประกอบกับการประชุมระดมความคิดเห็นและการสัมมนาโครงการกับหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมเสนอแนวทางมาตรการที่เป็นประโยชน์ และร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการบริหารจัดการ และอนุรักษ์พลังงานการขนส่งทางอากาศ ระยะสั้น ๓ ปี ระยะกลาง ๕ ปี และระยะยาว ๑๐ ปี อาทิ

- การเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟ LED ในพื้นที่ต่างๆ ของท่าอากาศยาน
- การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครื่องปรับอากาศ
- การปรับปรุงผนังอาคาร เช่น ติดฟิล์มกันความร้อน
- การส่งเสริมการเดินทางเข้า-ออกท่าอากาศยานโดยระบบขนส่งสาธารณะ
- การเปลี่ยนมาใช้รถรับส่งผู้โดยสารพลังงานไฟฟ้ารับ-ส่งผู้โดยสารในพื้นที่การบิน
- การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในท่าอากาศยานเพื่อการประหยัดพลังงาน เช่น ใช้ระบบควบคุมอัตโนมัติ (Automation Control/Motion Sensor) การแยกสวิทช์เปิด-ปิดไฟฟ้าส่องสว่าง การใช้ระบบ BMS ควบคุมพลังงานในอาคาร ส่งเสริมใช้ระบบ Online และเพิ่ม Self Check-In
- การสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพิ่มเติมในพื้นที่การบิน
- การพัฒนาทักษะบุคลากรในการปฏิบัติงานในพื้นที่ท่าอากาศยาน
- การใช้รถโดยสารสาธารณะระบบไฟฟ้า EV ให้บริการเดินทางมาท่าอากาศยาน
- การติดตั้งระบบติดตาม (Tracking) บนยานพาหนะและอุปกรณ์ GSE
- การเปิดปิดไฟส่องสว่างลานจอดอากาศยานเฉพาะช่วงที่มีอากาศยานเข้า-ออก
- การส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV) สำหรับผู้มาใช้บริการท่าอากาศยาน
- การศึกษาแนวทางการลดการใช้พลังงาน เช่น การศึกษาการกำหนดอายุการใช้งานของอุปกรณ์ GSE ที่เหมาะสม การศึกษาพลังงานทางเลือก (Renewable Energy) การศึกษาออกแบบสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ท่าอากาศยาน ตามหลัก Green Design/Green Building เพื่อการประหยัดพลังงาน

ทั้งนี้ หากมีการดำเนินการตามแผนงานมาตรการต่างๆ ดังกล่าวในอีก ๒๐ ปี ข้างหน้า หรือในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลช่วยประหยัดการใช้พลังงานประมาณ ๖๑,๖๘๑ toe และลดก๊าซเรือนกระจก ๖๔๘,๒๗๖ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕ และร้อยละ ๒๕ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีฐานที่ไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ (Business as Usual : BAU) ตามลำดับ สำหรับการสัมมนาฯ ที่ สนข. จัดขึ้นในวันนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษาและรับฟังข้อคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผลการศึกษา และนำไปสู่การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคตต่อไป
